

B-2. Utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser - veiledning

Hvem har søknadsplikt?

Når du skal etablere et nytt utslipp av kommunalt avløpsvann eller vil øke et eksisterende utslipp vesentlig må du søke kommunen om utslippstillatelse. Hvis utslippet gjelder utslipp mellom 50 og 500 personekvivalenter (pe)* i mindre tettbebyggelser skal du bruke søknadsskjemaet som heter "Søknad om utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser". Søknadsskjemaet får du ved henvendelse til kommunen. Mindre tettbebyggelser regnes som mindre enn 2000 pe i innlandet og 10 000 pe på kysten. Opplysning om størrelsen på tettbebyggelsen ditt utslipp kommer fra, får du fra kommunen.

Det er ditt ansvar å fylle ut en nøyaktig og fullstendig søknad med alle opplysninger kommunen trenger for å kunne behandle søknaden. Behandling av søknaden starter når et fullstendig utfylt søknadsskjema med alle nødvendige vedlegg foreligger. Kommunen behandler søknaden innen seks uker fra fullstendig skjema med vedlegg er mottatt. Mangler det opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke behandlingen. Dersom du har søkt om unntak, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på seks uker.

Hva må du gjøre i god tid før du søker?

Ta kontakt med kommunen for å få vite hvilke krav og eventuelle lokale tilpasninger som gjelder der du vil slippe ut avløpsvann. Finn ut hva som kreves av informasjon og dokumentasjon i en søknad om utslippstillatelse. Kommunen har plikt til å gi veiledning om hvordan du skal søke om utslippstillatelse og hvilke vilkår og krav som gjelder. Du må også sjekke med kommunen om det planlagte avløpsanlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis det ikke er samsvar må du innhente samtykke.

Les denne søkeveiledningen som du også finner på [www...før](http://www.sft.no) du fyller ut skjema. Nærmere opplysninger finner du på faktaark TA-xxx. Faktaark finnes på www.sft.no.

Innhent nødvendig informasjon og dokumentasjon. Det er du som søker som skal innhente all nødvendig informasjon og vise at det planlagte utslippet er i overensstemmelse med kravene. Det kan ta tid å samle alt, så beregn god tid.

Du har plikt til å varsle parter og andre spesielt berørte. Med andre spesielt berørte menes for eksempel friluftsinnteresser, lag og foreninger. Når du sender varsel til parter og andre berørte parter skal du samtidig sende kopi til kommunen. Hvis du er i tvil om hvem som skal ha varsel kan du få en liste over disse fra kommunen. Varsel skal sendes ut med svarfrist på minimum fire uker. Du må selv sørge for å få kvittering for at varsel er sendt (for eksempel kvittering på rekommandert brev eller underskrift). Oversikt over hvem som er varslet, kopi av varselet og kvitteringer må vedlegges søknaden (vedlegg 6h) sammen med eventuelle uttalelser/protester du har mottatt (vedlegg 6i). Søknaden kan ikke sendes til kommunen før svarfristen på fire uker har gått ut.

Hva må sendes inn til kommunen og hvordan behandles søknaden?

Når du har fylt ut alle punktene på søknadsskjemaet og har lagt ved alle nødvendige vedlegg har du levert det vi kaller en fullstendig søknad. En fullstendig søknad skal behandles av kommunen innen seks uker. Husk at hvis søknaden mangler opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke saksbehandlingen. Dersom du har søkt om unntak, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på seks uker.

---

* Personekvivalenter (pe) er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. Eksempel på beregning av pe finner du under punkt 4 i denne søkeveiledningen.

<i>Jeg har sendt søknad om utslippstillatelse til kommunen:</i>	<i>Når kan jeg vente svar?</i>
<i>Jeg har sendt inn en fullstendig søknad som er i overensstemmelse med standardkrav og eventuelle tilleggskrav fra kommunen</i>	<i>Søknaden skal behandles av kommunen innen seks uker. Hvis kommunen ikke har besvart søknaden innen seks uker regnes tillatelse som gitt</i>
<i>Jeg har sendt inn en fullstendig søknad med krav om unntak fra renskravene</i>	<i>Kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på 6 uker gjelder ikke. Saksbehandling kan ta lengre tid, men søknaden skal behandles uten ubegrunnet opphold</i>
<i>Jeg har sendt inn ufullstendig søknad (ikke alle punktene i søknadsskjema er fylt ut eller det mangler vedlegg)</i>	<i>Søknaden vil ikke bli behandlet</i>

Hvor kan du klage på vedtaket?

Klagefristen er tre uker etter mottatt vedtak. Eventuell klage må sendes kommunen innen tre uker.

Hva kreves av deg når anlegget er i drift?

Anleggets eier plikter å dimensjonere, drive og vedlikeholde anlegget slik at lekkasjer forebygges og sjenerende lukt unngås, jf. vilkår i utslippstillatelsen. Du må oppbevare informasjon om anlegget, drift og lekkasjer. Eventuelle naboklager skal oppbevares i fem år. Kommunen er tilsynsmyndighet og fører tilsyn med at krav overholdes. Kommunen kan kreve gebyr for tilsyn. Den ansvarlige for private avløpsanlegg større enn 50 pe skal årlig rapportere opplysninger til kommunen innen 1. februar.

Hvordan skal jeg fylle ut søknadsskjema?

1. Ansvarlig (søker)

Her skal du gi alle opplysninger som er nødvendig for at kommunen skal kunne kontakte deg eller det sameie/organisasjon som søker om utslippstillatelse. Ansvarlig søker er normalt den som eier og driver anlegget (ansvarlig eier/tiltakshaver) og som er ansvarlig for utslippet, herunder for anleggets drift og vedlikehold. Hvis ansvarlig søker ikke er den samme som ansvarlig eier, skal dette oppgis her. Håndheving og sanksjoner etter regelverket vil skje overfor den ansvarlige.

2. Søknaden gjelder

Her skal du oppgi om søknaden gjelder et nytt utslipp eller en vesentlig økning av utslipp. Med vesentlig økning menes normalt 25 % økning i mengde eller mer, endring i type utslipp og/eller endring i utslippssted. Utslipp vil normalt økes vesentlig hvis man installerer vannklosett, dusj, bad, våtrom og lignende, når eksisterende anlegg utvides, for eksempel på grunn av at nye områder kobles til anlegget, hvis man tar i bruk av matavfallskvern. Endring av utslipp kan også medføre at det er fare for nye/større brukerkonflikter. Ta kontakt med kommunen dersom du er i tvil om hva som er vesentlig økning.

3. Eiendom/byggested

Her skal du oppgi gårdsnummer, bruksnummer og adresse på bygningen eller bygningene som skal tilknyttes avløpsanlegget. Gårds- og bruksnummer får du ved henvendelse til kommunen.

Du må sjekke med kommunen om utførelsen av det planlagte anlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis utførelsen og/eller lokaliseringen av rensanlegget ikke er i samsvar med kommunens planer, må du innhente samtykke fra plan- og bygningsetaten. Husk å oppgi dato for når samtykke ble gitt.

4. Utslippssted:

Her skal du gi opplysninger om utslippsområdet. Det vil si om avløpsvannet går til innsjø, bekk/elv, elvemunning, osv. Du skal også oppgi navn på lokalitet og kartkoordinater. Kartkoordinater vil du finne på et økonomisk kart/plankart i målestokk (1:5000) eller større fra Statens kartverk. Denne typen kart vil du kunne få tak i hos kommunens oppmålingsavdeling (karttjenesten / teknisk kontor) og Fylkeskartkontoret. Noen kommuner har også egen hjemmeside der du kan laste ned kart. Se også xymap.com, der en del kommuner har kart. Husk å oppgi hvilket kartdatum du bruker, for eksempel WGS 84.

Avløpsanleggets plassering og utslippssted skal merkes av på kartet. På samme kart skal du også merke av eiendomsgrenser og eventuell vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold etc.). Kartet skal vedlegges søknaden (vedlegg 6e).

Gjelder søknaden utslipp til vann, må du oppgi hvor mange meter under laveste vannstand det slippes ut (utslippsdyp).

Utslippets forventede størrelse skal oppgis i antall personekvivalenter (pe). Personekvivalenter er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. Man kan finne pe på flere måter, men som hovedregel sier vi at:

Utslipp fra hus og hytter med innlagt vann og vannklosett: 1 person bidrar med 1 pe

Utslipp fra hytter med innlagt vann uten vannklosett: 1 person vil bidra med 0,3 pe

Utslipp fra hytter uten innlagt vann og vannklosett: 1 person vil bidra med 0,1 pe.

Ta kontakt med kommunen hvis du er usikker på hvordan du beregner utslippets forventede størrelse.

Eksempel 1:

10 hus med innlagt vann og vannklosett, 6 personer per husstand:

$10 * 1 \text{ pe/person} * 6 \text{ personer} = 60 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 60 pe.

Eksempel 2:

Hyttefelt med 40 hytter med innlagt vann og vannklosett, 10 sengeplasser per hytte¹⁾:

$40 * 1 \text{ pe/person} * 10 \text{ sengeplasser} = 400 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 400 pe.

¹⁾ Det vil variere hvor mange personer som oppholder seg på en hytte. Når man skal beregne forventet antall personekvivalenter må man ta utgangspunkt i maksimum antall personer på hytten til samme tid. Antall sengeplasser kan være et godt mål på maksimum antall personer/maksimum belastning.

5. Rensegrad

Hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du vil slippe ut avløpsvann er avhengig av om utslippsområdet klassifiseres som normalt/følsomt eller mindre følsomt.

For å finne ut hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du vil slippe ut avløpsvann må du først finne ut om utslippsstedet ligger i:

- **Følsomt/normalt område** -- Ferskvannsføremønstre. Kyststrekningen Svenskegrensa-Lindesnes med tilhørende nedbørfelt og Grimstadjordområdet (Nordåsvannet, Grimstadjorden, Mathopen og Dolviken); eller
- **Mindre følsomt område** -- Kystfarvann og elvemunninger fra Lindesnes til Grense Jakobselv unntatt Grimstadjordområdet.

Følsomt/normalt område: Hvis stedet du vil slippe ut til er klassifisert som følsomt/normalt område setter du kryss i boksen Rensegrad jf. §13-7, følsomt/normalt område. Hvis søknaden gjelder kommunalt avløpsvann skal du krysse i boks (a) som har det strengeste rensekravet.

Mindre følsomt område: Hvis stedet du vil slippe ut til mindre følsomt område skal du sette kryss i boksen Rensegrad jf. §13-8, mindre følsomt område. Du må i tillegg spesifisere rensegrad ved å krysse av for enten: (a) 20 % reduksjon av suspendert stoff; eller (b) maksimum 100 mg suspendert stoff/liter (årlig middelværdi) i restkonsentrasjonen.

Dersom du søker om unntak fra rensekravene skal du krysse av i boksen:

Det søkes unntak fra §§13-7 til 13-8. Husk at begrunnelse/spesifisering for ønske om unntak fra rensekrav må vedlegges søknaden (vedlegg 6b).

Det kan være nyttig å ta kontakt med kommunen eller en fagkyndig for å få nødvendig informasjon eller veiledning om hvilket rensekrav som gjelder der du planlegger utslipp. Du kan også få en fagkyndig til å gjøre vurderingene for deg.

Under punktet "Type renseanlegg" skal du oppgi hva slags renseanlegg du ønsker å installere. Gjelder søknaden minirensanlegg skal "Tillegg for minirensanlegg" også fylles ut.

Anleggets dimensjonerte størrelse skal angis i antall personekvivalenter pe. Dette vil du kunne finne for eksempel i anleggsleverandørens dokumentasjon. Vurdering av hvor stort anlegget du skal velge bør gjøres med et perspektiv på 10 år.

6. Vedlegg til søknaden

Søknaden regnes ikke som fullstendig før alle nødvendige vedlegg foreligger. Mangler det vedlegg vil søknaden ikke bli behandlet. Under finner du en liste over nødvendige vedlegg med forklaring.

- a. Navn på nøytra fagkyndig (person/firma) som har bistått med valg av rensemetode og/eller dokumentasjon av rensegrad**
  - Her skal du oppgi hvem (nøytral fagkyndig person/firma/leverandør) som har bistått deg med utforming, dimensjonering og installasjon av renseanlegg og dokumentasjon av rensegrad. Vær oppmerksom på at dokumentasjon av anleggets rensegrad skal være utført av nøytral fagkyndig.
  - Renseanlegg mellom 50 og 1000 pe i mindre følsomt område kan ha dokumentasjon som alternativ til årlig prøvetaking. Hvis du ikke gjennomfører årlig prøvetaking må du dokumentere at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet og du må dokumentere rensegrad.
- b. Begrunnelse for ønske om unntak fra §§ 13-7 til 13-15 eller relevant dokumentasjon**
  - Hvis du søker om unntak fra rensekrav skal dette begrunnes særskilt. Vær oppmerksom på at dersom det søkes om unntak fra krav, gjelder ikke kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på 6 uker.
- c. Beskrivelse av anlegg (leverandør/modell/materiale etc.) og dokumentasjon på hvordan utslipp skal etableres og drives (gjelder ikke for infiltrasjonsanlegg).**
  - Her skal du gi opplysninger om anlegget (leverandør/modell etc) og dokumentere at anlegget skal etableres, drives og vedlikeholdes av fagkyndige (jf utforming og drift § 13-11, prøvetaking jf. § 13-12, analyse jf. § 13-14 og vurdering av analyseresultater jf. § 13-15).
- d. Beskrivelse av anlegg og dokumentasjon av rensegrad jf. Para 13-13 (NB! gjelder bare for infiltrasjonsanlegg som ikke gjennomfører årlig prøvetaking)**
  - Renseanlegg med naturlig infiltrasjon kan ha dokumentasjon som alternativ til årlig prøvetaking. Det skal foreligge dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal omfatte grunnundersøkelser og inneholde informasjon om hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet, løsmassens egenskaper som rensemiddel og risiko for forurensning. Naturlig infiltrasjonsanlegg skal i tillegg ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet. Vær oppmerksom på at dokumentasjonen skal være utført av fagkyndig.
- e. Plassering av avløpsanlegg, utslippssted, eiendomsgrenser og vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold osv) på kart i målestokk 1:5000 eller større**
- f. Liste over eiendommer tilknyttet avløpsanlegget med gnr., bnr. og adresse**
  - Hvis du skal knytte deg til et eksisterende renseanlegg må du legge ved en liste over hvilke bygninger som allerede er tilknyttet anlegget. Gnr. og bnr for disse bygningene får du ved henvendelse til kommunen. Hvis det ikke er flere bygninger knyttet til anlegget skal du sette kryss i boksen ikke relevant.
- g. Oversikt over interesser som blir berørt (drikkevannsforsyning, rekreasjon, næringsvirksomhet etc). Beskrivelse av tiltak for å motvirke interessekonflikter og tiltak for å ivareta helse og miljø.**
  - Brukerinteresser knyttet til utslippsstedet vil ha stor betydning for plassering og utforming av renseanlegg eller utslippspunkt. Vedlegget skal inneholde en vurdering av interesser som kan/vil bli berørt av utslippet (for eksempel drikkevann, bading, fiske, turløyper etc.) og

utslippsstedets plassering i forhold til brukerinteresser. Hvis du er i tvil kan det være nyttig å kontakte en fagkyndig som kan foreta en nøytral vurdering.

h. Oversikt over hvem som er varslet og kopi av kvitteringer

- Du må lage en liste over hvem som har blitt varslet og du må legge ved kvittering på at varsel er sendt de respektive (for eksempel kvittering på rekommandert sending eller underskrift).

i. Eventuelle mottatte klager/protester

- Hvis du har mottatt klager/protester skal disse legges ved søknaden. Hvis du ikke har mottatt klager/protester krysser du av i boksen ikke relevant.

7. Eventuelle merknader (ikke obligatorisk)

Her kan du skrive eventuelle merknader du mener er nyttig informasjon for kommunen når søknaden skal behandles.

8. Underskrift og erklæring

Din underskrift innestår for at du har gitt riktige og fullstendige opplysninger og at du forplikter deg til å følge de angitte bestemmelsene, herunder bestemmelser som gjelder drift og vedlikehold.